

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 34
im. Kornela Makuszyńskiego
W LUBLINIE**

SPIS TREŚCI

I. Personalistyczna wizja wychowania szkoły	4
II. Wzór osobowy absolwenta szkoły podstawowej.....	6
III. Tradycja i ceremonial szkoły.....	9
IV. Zadania wychowawcze określone w ramach zadań ogólnych szkoły.....	12
V. Plan działań wychowawczych kl.I-III	14
VI. Plan działań wychowawczych kl. IV	18
VII. Plan działań wychowawczych kl.V	23
VIII. Plan działań wychowawczych kl.VI	27

„Mądrym być to wielka sztuka, ale dobrym jeszcze większa”

/Kornel Makuszyński/

Wychowanie spełnia w życiu każdego człowieka ogromną rolę. Tylko właściwe oddziaływania wychowawcze mogą zapewnić pogodną, pełną życzliwości atmosferę, w której każdy znajdzie sprzyjające warunki do wszechstronnego rozwoju.

Nasz Patron - Kornel Makuszyński powiedział : „Nauczanie jest nie tylko pracą, jedną z najcięższych, jest to przy tym sztuka wzniosła i twórcza, bo ma za zadanie stworzenie człowieka pełnego, doskonałego człowieka.”

Również jego inne przesłania na zawsze wpiszą się złotymi zgłoskami w idee pracy z uczniami, aby po latach, podobnie jak on, wspominali szkołę:

„Każdy człowiek ma dwie matki: tę rodzoną i matkę- szkołę”,

„Można objechać dookoła świat, a jednak gdy człowiek ujrzy budynek, w którym nauczono go abecadła, rzewnie się czyni w starym sercu”.

I. PERSONALISTYCZNA WIZJA WYCHOWANIA SZKOŁY

Program Wychowawczy Szkoły został opracowany po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb uczniów, oczekiwań rodziców oraz nauczycieli. Informacje służące wytyczeniu koncepcji wychowania uzyskano dzięki analizie wyników ankiet przeprowadzonych wśród rodziców i uczniów Szkoły Podstawowej nr 34 im. Kornela Makuszyńskiego w Lublinie. Ankieta dla rodziców miała tytuł „Oczekiwania wobec systemu wychowawczego szkoły”, natomiast dla uczniów: „Mój system wartości”. Nauczyciele, zgłębiając zagadnienie wychowania, wzięli udział w warsztatach zatytułowanych „Moja teoria wychowania”.

Program zakłada przede wszystkim personalistyczną wizję wychowania, zgodną z nauczaniem Jana Pawła II, opartą na podmiotowym traktowaniu każdego człowieka oraz poszanowaniu jego godności i praw.

Jan Paweł II w czasie swojego wystąpienia w UNESCO (02.06.1980) powiedział, że: „W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi ale i dla drugich”.

Program Wychowawczy został opracowany zgodnie z misją i wizją szkoły oraz jej absolwenta, koncentruje się na misji wychowawczej szkoły oraz na realizacji zadań wychowawczych i opiekuńczych.

Priorytetem programu jest zapewnienie uczniom wszechstronnego rozwoju, w atmosferze serdeczności i życzliwości, sprzyjającej realizacji procesów dydaktycznych.

Program zakłada wizję absolwenta szkoły w osobie ucznia uczciwego i mądrego, głęboko osadzonego w kulturze i tradycjach swojego narodu, świadomego roli rodziny zarówno w życiu własnym, jak i innych ludzi.

Ważnym celem wychowania jest nauka odróżniania dobra od zła, prawdy od fałszu i podkreślanie roli właściwie rozumianej tolerancji, służącej dobru człowieka.

Wychowanie w naszej szkole ma niezmiennie sprzyjać rozwojowi osobowości ucznia dojrzałego społecznie i emocjonalnie, rozwijającego swoje talenty i dążącego do samodoskonalenia, dbającego o swój rozwój intelektualny oraz moralny, znającego wartość własną, wrażliwego i otwartego na potrzeby drugiego człowieka. Wizja absolwenta przedstawia również człowieka ceniącego wolność, potrafiącego dokonywać kreatywnych wyborów, odpowiedzialnego za swój rozwój, z szacunkiem odnoszącego się do siebie i innych, prawego, przedkładającego ponad wszystko wartości takie jak miłość, dobro, szacunek i uczciwość.

II. WZÓR OSOBOWY ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Doskonale funkcjonuje w swoim naturalnym otoczeniu:

- jest pogodny, pozytywnie patrzy na świat, siebie i ludzi,
- szanuje ludzi,
- umie wypowiadać swoje myśli i słuchać innych,
- jest samodzielny – orientuje się w otaczającym go świecie, w pełni stara się wykorzystywać możliwości jakie daje mu środowisko, w którym przebywa,
- traktuje naukę jako coś oczywistego, atrakcyjnego, ale nie jest wobec niej bezkrytyczny.

2. Jest aktywny:

- lubi ruch i chętnie uprawia sport,
- na miarę swoich możliwości podejmuje różnego rodzaju zadania artystyczne, muzyczne, plastyczne, techniczne.

3. Jest ciekawy świata:

- chętnie gromadzi wiadomości z różnych źródeł wiedzy,
- interesuje się otaczającym go światem,
- dostrzega złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo-skutkowe,
- stara się poszerzać swoją wiedzę.

4. Jest krytyczny:

- potrafi selekcionować i porządkować zdobyte informacje, ocenić ich przydatność oraz krytycznie odbierać informacje przekazywane przez środki masowego przekazu (telewizję, radio, Internet, prasę).

5. Jest odpowiedzialny:

- stara się przewidzieć skutki swoich działań wykorzystując wcześniejsze doświadczenia i ponosić konsekwencje swoich czynów,
- cieszy się z sukcesów swoich i innych,
- akceptuje porażki, ale wytrwale szuka rozwiązań alternatywnych,
- jeśli ma problem stara się go rozwiązać, w razie potrzeby, zwraca się o pomoc do rodziców, wychowawcy klasy, nauczycieli,
- działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności za efekty pracy.

6. Jest otwarty:

- nawiązuje przyjazne kontakty z innymi ludźmi,
- chętnie komunikuje się, prezentując swój punkt widzenia, rozważając i szanując poglądy innych,
- wie, że istnieją różne sposoby komunikowania się, więc uczy się z nich korzystać,
- nawiązuje współpracę z innymi ludźmi,
- w grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami,
- interesuje się stawianymi przed nim zadaniami, potrafi planować swoje działania na rzecz ich realizacji.

7. Jest prawy:

- stosuje się do norm obowiązujących w jego otoczeniu,
- rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o system wartości obowiązujący w jego otoczeniu,
- jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- jest wrażliwy na cierpienie innych,
- ma ukształtowany system wartości,
- w swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje,
- zna zasady savoir-vivre, stosuje je w życiu codziennym.

8. Jest punktualny:

- dotrzymuje terminów,
- sprawnie posługuje się czasem, planując swoje zajęcia,
- szanuje czas swój i innych ludzi.

9. Jest rozważny:

- postępuje zgodnie z zasadami higieny,
- szanuje zasady bezpieczeństwa i higieny,
- potrafi przewidzieć niebezpieczeństwo,
- potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym,
- wykazuje stosowaną aktywność fizyczną.

10. Jest tolerancyjny:

- rozumie, że różnice osobowościowe, charakterologiczne, rasowe między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym,
- potrafi uszanować inność drugiego człowieka,
- szanuje poglądy innych,
- w każdym stara się dostrzec coś dobrego i go zrozumieć.

11. Jest wrażliwy na piękno otaczającego świata:

- zna i szanuje dziedzictwo kulturowe narodów,
- dostrzega problemy ekologiczne,
- troszczy się o rośliny i zwierzęta, jest odpowiedzialny za ich życie i zdrowie.

III. TRADYCJA I CEREMONIAŁ SZKOŁY

1. Tradycja szkolna

Tradycja szkolna to powtarzający się układ uroczystości i zwyczajów zaakceptowany do realizacji przez młodzież, nauczycieli i rodziców. Ma na celu organizację życia szkoły, realizację celów wychowawczych oraz integrację społeczności szkolnej. Każdy uczeń ma prawo do poznania historii szkoły, jej znaczenia i osiągnięć na rzecz społeczności lokalnej.

Z tradycjami szkoły zapoznają pierwszoklasistów wychowawcy klas na początku roku szkolnego.

Zaszczytnym obowiązkiem ucznia jest kontynuowanie tradycji szkoły.

2. Ceremoniał szkoły

Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzania uroczystości i stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości i apeli szkolnych. Organizowane przez szkołę uroczystości państwowe, szkolne oraz inne należą do najważniejszych form oddziaływania na sferę emocjonalną i kształtują przeżycia dzieci i młodzieży. Przekazywane treści, właściwa atmosfera, należyte przygotowanie wprowadzają uczniów w życie szkolne, uczą myślenia kategoriami ogólnospołecznymi, kształtują patriotyzm, przywiązanie do kultury narodowej i dumę z bohaterskiej przeszłości Ojczyzny.

Ceremoniał to również zbiór zasad zachowania się młodzieży w trakcie uroczystości i apeli.

1) najważniejsze symbole szkolne to:

- a) sztandar szkoły,
- b) logo szkoły.

2) uczniowie uczestniczą w uroczystościach szkolnych, organizowanych według kalendarza nosząc uroczysty strój szkolny w barwach granatowo-białych lub czarno-białych.

3) ceremoniałem szkolnym objęte są następujące święta narodowe, państwowe oraz apele w szkole:

- a) rozpoczęcie roku szkolnego,
- b) ślubowanie uczniów klas pierwszych,
- d) rocznica Odzyskania Niepodległości przez Polskę,
- e) apel podsumowujący I semestr nauczania i wychowania,
- f) Święto Konstytucji 3-go Maja;
- g) apel wyborczy do Samorządu Uczniowskiego,
- h) zakończenie roku szkolnego,
- i) inne uroczystości nawiązujące do ważnych wydarzeń historycznych w państwie i regionie.

4) uczeń ma prawo reprezentować szkołę na zewnątrz podczas obchodów rocznic, świąt narodowych, państwowych i oświatowych.

3. Sztandar szkoły i poczet sztandarowy

Szkoła Podstawowa nr 34 im. Kornela Makuszyńskiego w Lublinie posiada sztandar wręczony w dniu 29 maja 2013r. z okazji nadania imienia szkole.

1) awers nowego sztandaru Szkoły Podstawowej nr 34 imienia Kornela Maluszyńskiego w Lublinie przedstawia wizerunek patrona i pełną nazwę szkoły. Poniżej zamieszczona jest myśl Kornela Makuszyńskiego, że *„Mądrym być to wielka sztuka, ale dobrym – jeszcze większa”*.

Na rewersie, na czerwonym tle tkaniny widnieje godło Polski oraz pełna nazwa naszej Ojczyzny: Rzeczpospolita Polska.

Dominujące barwy sztandaru to czerwień, jasny beż i złoto. Złote frędzle są ozdobą sztandaru, podkreślającą jego piękno i wartość.

2) uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi i spokoju. Mężczyźni i chłopcy zobowiązani są do zdjęcia nakrycia głowy.

Przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji, wymaga jego poszanowania.

Sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w zamkniętej gablocie.

3) poczet sztandarowy bierze udział w ważnych wydarzeniach szkoły (święta narodowe, państwowe, szkolne, inne).

4) insygnia pocztu sztandarowego stanowią:

a) biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane na lewym biodrze, kolorem białym do góry,

b) białe rękawiczki.

5) uczestnictwo w poczie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie o nienaganej postawie i godni takiego zaszczytu.

6) w skład pocztu sztandarowego wchodzi:

a) chorąży,

b) asysta - dwie uczennice.

7) opiekun ceremoniału szkolnego dba o właściwą celebrację sztandaru i zgodny z ceremoniałem przebieg uroczystości na terenie szkoły i poza jej murami.

8) ceremonii przekazania sztandaru szkoły nowemu pocztowi sztandarowemu dokonuje dyrektor szkoły podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego.

Tradycja i ceremoniał szkoły nierozzerwalnie wiążą się z historią Polski i Polaków. Kulturowanie tych tradycji, powinno stać się zewnętrzną oznaką patriotyzmu i szacunku dla Ojczyzny i całego narodu.

IV. ZADANIA WYCHOWAWCZE OKREŚLONE W RAMACH ZADAŃ OGÓLNYCH SZKOŁY

Podstawowym i naczelnym zadaniem wychowawczym szkoły jest wszechstronny rozwój osobowości wychowanka. Pragniemy go osiągnąć poprzez realizację następujących zadań.

1. Dążenie do pełnego rozwoju aktywności poznawczej ucznia poprzez kształcenie umiejętności, korzystania z różnych źródeł wiedzy i pomocy dydaktycznych, a tym samym zmierzania do kształtowania sądów i opinii opartych o własne doświadczenia, zmierzających w konsekwencji do poznania prawdy.

2. Kształtowanie osobowości dojrzałej emocjonalnie poprzez:

- 1) rozpoznanie i nazywanie własnych emocji i uczuć,
- 2) nabywanie umiejętności wczuwania się w sytuacji drugiej osoby (uczeń potrafi być empatyczny),
- 3) akceptowanie samego siebie (budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby),
- 4) nabywanie umiejętności kontroli własnych uczuć i emocji,
- 5) stosowanie ćwiczeń, których celem byłoby nauczanie ucznia radzenia sobie z przykrymi emocjami takimi jak złość, gniew, agresja,
- 6) wyrażania szacunku dla siebie i innych ludzi,
- 7) uczenie tolerancji dla innych postaw i poglądów.

3. Kształtowanie postaw akceptowanych społecznie poprzez:

- 1) umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych w grupie rówieśniczej i w środowisku pozaszkolnym,
- 2) budowanie prawidłowych relacji do nauczycieli i osób starszych, niepełnosprawnych, o odmiennej kulturze i rasie,

- 3) pokazywanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów istniejących na terenie szkoły czy w środowisku rodzinnym,
- 4) uczenie umiejętności trudnej sztuki odmawiania w sytuacji presji ze strony rówieśników (uczeń wie, co to są zachowania asertywne i potrafi je zastosować). Danie uczniom możliwości uczestniczenia w zajęciach z profilaktyki uzależnień,
- 5) systematyczne wdrażanie uczniów w realizację ich własnych potrzeb i obowiązków – przygotowanie do poczucia odpowiedzialności za swoje zachowanie,
- 6) budowanie wzajemnej otwartości i szczerości we wzajemnym porozumiewaniu się,
- 7) kształtowanie w sobie postawy dialogu – umiejętnego słuchania drugiej osoby.

4. Kształtowanie potrzeby dbania o rozwój psychofizyczny uczniów.

- 1) umożliwienie uczniom podejmowania aktywności ruchowej,
- 2) umożliwienie uczniom wyrażania własnych przeżyć w zabawach, grach i tańcach,
- 3) kształtowanie umiejętności zasad związanych z higieną własnego ciała.

5. Kształtowanie zachowań patriotycznych i proeuropejskich.

6. Przeciwdziałanie agresji, zapewnienie uczniom bezpieczeństwa.

7. Realizacja szkolnego programu profilaktyki.

8. Wychowanie do życia w rodzinie – ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka oraz pomoc w przygotowaniu do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania.

V. Plan działań wychowawczych w klasach I-III

Zadania wychowawcze	Formy realizacji	Efekty działań wychowawczych
<p>I. Jesteśmy zespołem klasowym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizowanie dyżurów klasowych 2. Powołanie i planowanie pracy samorządu klasowego 3. Zapoznanie ze Statutem Szkoły – prawa i obowiązki ucznia. 	<p>Ustalenie i zapoznanie z czynnościami i zadaniami dyżurnego klasowego. Ustalenie pozycji ucznia w grupie Wybór Rady Klasowej i podział zadań między jej członków. Omówienie praw i obowiązków ucznia na podstawie Statutu Szkoły.</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zna obowiązki dyżurnego, – odpowiedzialnie i bezpiecznie wykonuje powierzone mu zadania, – potrafi dokonać samooceny, – zna relacje: uczeń – uczeń uczeń – nauczyciel, – potrafi współdziałać w grupie zgodnie z obowiązującymi zasadami, – zna obowiązki Rady Klasowej, – potrafi odpowiedzialnie pełnić powierzone mu funkcje, – dokonuje właściwych wyborów, – rozumie pojęcia: prawa, obowiązki, regulamin, – zna prawa i obowiązki ucznia.
<p>II. Dobrze czujemy się w naszej klasie i szkole:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Integrowanie zespołu klasowego 2. Poznanie pracowników szkoły, ich funkcji oraz pomieszczeń znajdujących się w szkole. 3. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za powierzoną pracę i zadania 4. Wdrażanie do współpracy w zespole 5. Rozwijanie swoich zdolności i zainteresowań. 	<p>Organizowanie zabaw i imprez integracyjnych. Poznanie pracowników szkoły oraz ich funkcji i zadań. Zwiedzanie budynku szkoły i wszystkich jej pomieszczeń. Współorganizowanie zabaw, inscenizacji, imprez klasowych. Organizowanie samopomocy koleżeńskiej. Inicjowanie działań na rzecz klasy : zagospodarowanie klasopracowni, wykonywanie pomocy dydaktycznych, włączanie się do zbiórek makulatury. Organizowanie konkursów szkolnych i międzyszkolnych.</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, jak nazywa się jego szkoła i kto nią kieruje, – zna pomieszczenia szkolne, – zna pracowników szkoły i wie, jaką wykonują pracę, – szanuje pracę innych, – odnosi się kulturalnie i z szacunkiem, – bierze odpowiedzialność za wykonywanie powierzonych zadań, – jest współodpowiedzialny za grupę, – bezinteresownie pomaga innym, – ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej, – bierze udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, – rozwija swoje zainteresowania i wykorzystuje zdobytą wiedzę.

<p>III. Kultywujemy tradycje szkolne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uroczyste rozpoczęcie i kończenie roku szkolnego 2. Przyjmowanie pierwszoklasistów do społeczności szkolnej. 3. Spotkania okolicznościowe związane z Dniem Babci i Dziadka; Dniem Dziecka; Dniem Matki i Ojca; Dniem Kobiet, Chłopaka, Andrzejek, Mikołajek 4. Prezentacja dorobku szkoły w środowisku lokalnym. 	<p>Przygotowanie uroczystości Pasowania na ucznia. Organizowanie spotkań klasowych. Organizowanie zabaw, konkursów i wycieczek. Prezentacja osiągnięć edukacyjnych, artystycznych, sportowych. Spotkania z dziećmi z zaprzyjaźnionych przedszkoli osiedlowych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> — poznaje życie i twórczość patrona i jest z niego dumny, — ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej, — godnie zachowuje się podczas uroczystości, — zna i szanuje tradycje , — dostrzega znaczenie domu rodzinnego w swoim życiu, — rozumie potrzebę sprawiania radości innym, — potrafi wyrazić w różnej formie swoje uczucia do bliskich osób, — potrafi zaprezentować swoje osiągnięcia na forum szkoły i poza nią,
<p>IV. Szanujemy tradycje regionu i państwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w uroczystościach z okazji świąt narodowych 2. Poznawanie i rozumienie roli symboli narodowych oraz kultywowanie tradycji i zwyczajów polskich 3. Budzenie szacunku do historii regionu, Polski oraz osiągnięć i dokonań sławnych Polaków 4. Pielęgnowanie tradycji patriotycznych związanych z okolicą 	<p>Kształtowanie postawy patriotycznej Poznanie symboli narodowych, wybranych zagadnień dotyczących tradycji kultury narodowej (hymn, flaga, bandera, godło, pieśń patriotyczna, najważniejsze zabytki naszego miasta i kraju). Rozwijanie szacunku dla symboliki narodowej. Organizowanie wycieczek po Lublinie-miejsca pamięci narodowej, Muzeum Wsi Lubelskiej. Organizowanie wycieczek tematycznie związanych z historią regionu, np. szlakiem ginących zawodów, do Kazimierza, Nałęczowa, Kozłówki. Poznanie i kultywowanie obrzędowości i tradycji. Współorganizowanie uroczystych lekcji, akademii, wystaw w związku ze świętami narodowymi. Przygotowanie inscenizacji, spotkań klasowych, zabaw w związku ze świętami okolicznościowymi, religijnymi.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zna symbole narodowe, regionalne i wie, jak się wobec nich zachować, — rozumie potrzebę poznawania tradycji narodowej i regionalnej, — zna i śpiewa hymn narodowy, — wie, kiedy obchodzone są święta narodowe, — bierze aktywny udział w zajęciach, konkursach i wycieczkach, — bierze odpowiedzialność za wykonanie powierzonych zadań.

<p>V. Dbamy o własne zdrowie i bezpieczeństwo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi przepisami ruchu drogowego 2. Wdrażanie do dbałości o zdrowie 3. Przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy i zabawy 4. Uświadamianie różnorodnych zagrożeń 	<p>Zorganizowanie praktycznych ćwiczeń bezpiecznego poruszania się po drogach. Spotkanie z policjantem ruchu drogowego i prewencji.</p> <p>Udział w programach zdrowotnych. Organizowanie wyjść na basen.</p> <p>Wyrabianie nawyków właściwego gospodarowania czasem.</p> <p>Wskazywanie sposobów zapobiegania niektórym chorobom, uczenie podstawowych zasad profilaktyki zdrowotnej. Przekazanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w niektórych przypadkach.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zna podstawowe zasady uczestnictwa w ruchu drogowym, — stosuje zdobytą wiedzę w praktyce, — posiada odpowiednio oznakowany tornister-światelko odblaskowe, — posiada potrzebę i umiejętność dbania o zdrowie, — w kulturalnych i higienicznych warunkach spożywa drugie śniadanie w szkole — wie, jakie produkty sprzyjają zdrowej diecie, — racjonalnie wykorzystuje czas na zabawę i odrabianie lekcji, — zachowuje bezpieczeństwo i rozwagę w czasie zabaw, — wie, że nie należy nawiązywać kontaktów z nieznanymi, — zna numery telefonów policji, pogotowia ratunkowego i straży pożarnej, — wie, jak zapobiegać niektórym chorobom, — udziela pierwszej pomocy w niektórych przypadkach.
<p>VI. Szanujemy i dbamy o środowisko przyrodnicze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrabianie właściwego stosunku do otaczającej przyrody 2. Udział w edukacji ekologicznej 	<p>Organizowanie zajęć edukacyjnych o tematyce ekologiczno- przyrodniczej.</p> <p>Wspomaganie szkolnych akcji ekologicznych organizowanych przez Samorząd Uczniowski i LOP.</p> <p>Udział w konkursach plastycznych i teatralnych o tematyce ekologicznej.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wie, dlaczego należy szanować środowisko przyrodnicze, — pomaga chronić środowisko, — potrafi wyrazić swój stosunek do przyrody w twórczości plastycznej i literackiej, — wygłasza wiersze, śpiewa piosenki o tematyce przyrodniczej.

<p>VII. Korzystamy ze zdobyczy kultury:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do uczestnictwa w różnych formach życia kulturalnego 2. Propagowanie właściwych form spędzania wolnego czasu 	<p>Organizowanie wycieczek przedmiotowych np. do muzeum, na wystawy, koncerty. Korzystanie z księgozbioru biblioteki szkolnej i miejskiej. Udział w spektaklach teatralnych. W ramach edukacji artystycznej udział w edukacji filmowej i muzycznej. Przygotowanie do poruszania się w świecie mediów, do krytycznego korzystania z dostępnych ofert.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bogaci swoją wiedzę poprzez bezpośredni kontakt z wytworem kultury, – uczy się przekazywać swoje odczucia i wrażenia, – potrafi samodzielnie korzystać z księgozbioru i wie, gdzie szukać potrzebnych informacji, – potrafi kulturalnie zachować się w miejscach publicznych, – rozróżnia rzeczywistość, a przekaz medialny w prasie, radiu, Internecie i telewizji.
<p>VIII. Włączamy rodziców do współpracy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły 	<p>Organizacja zebrań i konsultacji wynikających z harmonogramu pracy szkoły. Okresowe omawianie wyników w nauce i zachowaniu. Zbieranie informacji o warunkach życia i nauki dzieci. Indywidualne kontakty z rodzicami. Pozyskiwanie rodziców do pomocy w organizowaniu różnorodnych imprez i uroczystości klasowych i szkolnych oraz sponsoringu.</p>	<p>Rodzice i prawni opiekunowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biorą udział w zebraniach, – interesują się postępami w nauce swoich dzieci, – współpracują z nauczycielami w rozwiązywaniu problemów i trudnych sytuacji, – biorą udział w pracach na rzecz szkoły i klasy, – pozyskują sponsorów.

VI. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASIE IV

Zadania wychowawcze	Formy realizacji	Efekty działań wychowawczych
<p>Jak kształtować własną osobowość?</p> <p>1. Jaka jest kultura mojego zachowania?</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwienie na zasady poprawnego współżycia z ludźmi - kształtowanie właściwego stosunku do norm kultury bycia - obiektywne spojrzenie na siebie <p>2. Nasze hobby</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie swoich zainteresowań - znaczenie pasji w życiu człowieka <p>3. Okazujemy nasze uczucia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie pozytywnych i negatywnych uczuć, analizowanie mechanizmów zachowań emocjonalnych <p>4. Akceptuję siebie i innych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka, - umiejętność poprawnego komunikowania się z innymi ludźmi, - tolerancja siebie i innych 	<p>scenki obyczajowe, lektura z zakresu savoir-vivre, pogadanka z elementami dyskusji lekcje wychowawcze, języka polskiego</p> <p>pokaz, opowiadanie, wystawa kolekcji</p> <p>scenki sytuacyjne, pogadanka</p> <p>dyskusje, scenki sytuacyjne, lekcje języka polskiego</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę dobrego własnego zachowania, - zna normy kulturalnego zachowania, - potrafi obiektywnie spojrzeć na siebie w konfrontacji z opiniami innych. <ul style="list-style-type: none"> - potrafi opowiedzieć o swoich zainteresowaniach, - rozumie, że hobby rozwija zainteresowania i umiejętności ludzi, - dostrzega i odczuwa radość z własnej pasji i samorozwoju. <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa pozytywne i negatywne uczucia, - potrafi przeanalizować własne emocje i związane z nimi zachowanie. <ul style="list-style-type: none"> - potrafi komunikować się z innymi ludźmi, - aktywnie słucha wypowiedzi innych osób, - zna zasady dyskusowania, - rozumie pojęcie tolerancji i akceptacji

<p>Z życia środowiska: życie w rodzinie</p> <p>1. Moje miejsce w rodzinie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekonanie o nadrzędnej roli rodziny w życiu każdego człowieka - drzewo genealogiczne rodziny ucznia - prawa i obowiązki członków rodziny, w tym ucznia w rodzinie <p>2. Tradycja Bożego Narodzenia w moim domu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradycja i obyczaje rodzinne i ich rola - przygotowania do wigilii w domach uczniów - dekoracja sali lekcyjnej <p>3. Praca zawodowa naszych rodziców.</p> <ul style="list-style-type: none"> - co to jest praca? - co to jest zawód? - różne rodzaje zawodów - przyczyny i skutki bezrobocia 	<p>rozmowa nauczająca, własnoręcznie wykonane upominki z okazji Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci, Dnia Dziadka</p> <p>wychowanie do życia w rodzinie, lekcje języka polskiego, historii</p> <p>opowiadanie, elementy dyskusji, uroczystość klasowa</p> <p>pogadanka, wycieczka</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje miejsce w rodzinie, - potrafi narysować drzewo genealogiczne rodziny, - dostrzega rolę rodziny w życiu każdego człowieka, - pamięta o świętach związanych z członkami rodziny. <ul style="list-style-type: none"> - umie opowiedzieć o przygotowaniach i wigilii w rodzinie, - potrafi udekorować salę lekcyjną w świątecznym bożonarodzeniowym nastroju, - uświadamia sobie rolę tradycji. <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega znaczenie pracy w życiu każdego człowieka, - potrafi realistycznie spojrzeć na sprawy związane z gospodarowaniem dochodami, - rozumie potrzebę rozwoju własnych zainteresowań i umiejętności.
<p>Z życia środowiska: moje miasto i region</p> <p>1. Historia mojego miasta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowanie historią miasta - poznanie zabytków, - kultywowanie pamięci o ludziach zasłużonych dla regionu <p>2. Kultura mojego regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie wartości kultury w życiu człowieka, 	<p>wycieczki po mieście i regionie, wyjścia do muzeum i skansenu, przewodniki, albumy, zdjęcia</p> <p>wyjścia do miejskiego kina i teatru, muzeum, wycieczki po Lublinie, pogadanki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi opowiedzieć krótko historię swojego miasta, - dostrzega dorobek kulturowy i ekonomiczny ludności w regionie. <ul style="list-style-type: none"> - potrafi uczestniczyć w życiu kulturalnym regionu, - zna miejsce Polski w kulturze europejskiej.

Współzycie w społeczności klasowej		
<p>1. Zaczynamy nowy rok szkolny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura dobrego zachowania się ucznia - nabywanie umiejętności uczestniczenia w życiu szkoły. 	<p>pogadanka, prezentacja siebie, kalendarz</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie dlaczego ważna jest kultura dobrego zachowania, - dostrzega znaczenie tradycji szkoły, wyraża chęć uczestniczenia w życiu szkoły.
<p>2. Jestem członkiem społeczności uczniowskiej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kodeks Ucznia-prawa i obowiązki uczniowskie - wybór uczniów do samorządu klasowego; prezentacja kolegów 	<p>pozytywna prezentacja kolegów, wybór samorządu klasowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi pozytywnie zaprezentować koleżankę, kolegę, - rozumie potrzebę działania samorządu klasowego, - czuje się współodpowiedzialny za klasę, - zna swoje prawa i obowiązki.
<p>3. Nasza klasowa kronika.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wybór, zadania i obowiązki zespołu redakcyjnego kroniki - systematyczne uzupełnianie kroniki w ciągu roku szkolnego zbieranie zdjęć, materiałów do kroniki 	<p>zdjęcia, rysunki, opisy uroczystości szkolnych, tradycji szkoły, wydarzeń z życia klasy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega swoją rolę w życiu klasy, - rozumie potrzebę uczestniczenia w tworzeniu tradycji klasy i szkoły.
<p>4. Klasa na medal</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność oceniania własnych zamierzeń, porównywania z osiągnięciami - przyczyny niepowodzeń szkolnych - dlaczego warto się uczyć? 	<p>pogadanka z elementami dyskusji, sprawozdanie z pracy w I i II semestrze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi ustosunkować się do uzyskanych wyników, - analizuje przyczyny niepowodzeń, - rozumie wartość uczenia się.

<p>Z życia środowiska: sprawy kraju i świata</p> <p>1. Nasze święta i uroczystości narodowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie historii świąt narodowych - kształcenie postawy patriotycznej, szacunku dla tradycji <p>2. Patron naszej szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie sylwetki patrona szkoły i jego dzieł literackich 	<p>udział w akademiach szkolnych poświęconych świętom narodowym, wyjścia na cmentarz, pogadanka</p> <p>pogadanka, udział w Festiwalu Słowa, Obrazu i Filmu, konkursy szkolne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna historię świąt narodowych, - potrafi odpowiednio okazać szacunek dla tradycji narodowych, - uczestniczy w uroczystościach poświęconym rocznicom. <p>- zna sylwetkę patrona szkoły i jego dzieła,</p> <p>- uczestniczy w uroczystościach szkolnych związanych z e świętem patrona szkoły - Makuszyńsiada</p>
<p>Zrozumieć środowisko</p> <p>1. Dlaczego należy dbać o swoje środowisko naturalne?</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw proekologicznych - troska o środowisko naturalne <p>2. Przygotowujemy wypoczynek na łonie natury</p> <ul style="list-style-type: none"> - środowisko naturalne jako źródło wielu przeżyć - obserwacja przyrody - rola czynnego wypoczynku w kontakcie z naturą 	<p>pogadanka, drama Dni Sprzątanía Świata, język polski, lekcja wychowawcza, przyroda</p> <p>wycieczka obserwacja przyrody, zdjęcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamia sobie zależność pomiędzy człowiekiem a przyrodą, - potrafi dostrzec zmiany zachodzące we własnym otoczeniu. <p>- dostrzega piękno przyrody,</p> <p>- rozumie potrzebę czynnego wypoczynku na łonie natury,</p> <p>- szanuje wszelkie przejawy życia na Ziemi.</p>
<p>Higiena życia: spędzanie czasu wolnego</p> <p>1. Czas wolny na co dzień i od święta</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazanie ciekawych form spędzania czasu wolnego - propagowanie idei czynnego wypoczynku 	<p>pogadanka z elementami dyskusji, imprezy klasowe, wycieczki, organizacje i koła działające na terenie szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jak należy zaplanować spędzenie wolnego czasu, - poszukuje atrakcyjnych form wypoczynku.

<p>Higiena życia:</p> <p>1. Jak się odżywiam?</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowe odżywianie się - estetyka, jakość, ilość spożywania posiłków - co powinno się jeść, a co szkodzi zdrowiu dziecka? <p>2. Bezpieczny marsz do szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - niebezpieczne miejsca podczas drogi ucznia - różne sytuacje na drogach i ulicach - jak należy dbać o własne bezpieczeństwo? <p>3. Bawimy się bezpiecznie, przyjemnie, kulturalnie</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrwalenie podstawowych zasad bezpiecznego spędzania czasu w różnych warunkach i sytuacjach - zabawy dziadków, rodziców i uczniów obecnie 	<p>rozmowa nauczająca, analiza plansz, reklam, ulotek na temat produktów żywnościowych</p> <p>lekcja wychowawcza, lekcje przyrody</p> <p>rozmowa nauczająca, ilustracje, artykuły, elementy wywiadu</p> <p>pogadanka, opowiadania uczniów</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega zależności pomiędzy odżywianiem a zdrowiem człowieka, - wie, co powinien jeść, jak i ile, - zna produkty szkodliwe dla zdrowia. <ul style="list-style-type: none"> - wie, że każdy człowiek powinien dbać o własne bezpieczeństwo na drogach, ulicach oraz bezpieczeństwo innych. <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady bezpiecznego spędzania czasu w różnych warunkach i sytuacjach, - wie, jakie zabawy organizowano dawniej i dziś.
<p>Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie rodzicom różnic w zachowaniu dziecka: grupa rówieśników, warunki domowe, - wskazanie na pomocniczą funkcję szkoły w wychowaniu dziecka 	<p>zebrania z rodzicami, konsultacje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - integracja rodziców, nauczycieli i uczniów

VII. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASIE V

Zadania wychowawcze	Formy realizacji	Efekty działań wychowawczych
<p>Współzycie w społeczności klasowej</p> <p>1. Jak być dobrym zespołem? - kultura zachowania w grupie - zasady funkcjonowania zespołów</p> <p>2. Wybór samorządu klasowego, prawa i obowiązki ucznia - zasady wyboru uczniów do samorządu klasowego - sposoby głosowania - Kodeks Ucznia; prawa i obowiązki</p>	<p>pogadanka z elementami dyskusji</p> <p>prezentacja kandydata wybory, elementy dyskusji</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jak może i powinien funkcjonować w grupie, - rozumie potrzebę dobrego zachowania w grupie - potrafi zaprezentować i uzasadnić wybór koleżanki lub kolegi na kandydata do samorządu - zna swoje prawa i obowiązki
<p>Jak kształtować własną osobowość?</p> <p>1. Koleżeństwo a przyjaźń - cechy koleżeństwa i zasady przyjaźni - postępowanie, aby mieć kolegów i przyjaciół - moi przyjaciele</p> <p>2. Moje zainteresowania - prezentacja zainteresowań uczniów - grupowanie rodzajów zainteresowań - znaczenie hobby</p> <p>3. Książka też jest moim przyjacielem - wskazanie na wartościowość czytania książek - ulubione książki uczniów</p>	<p>inscenizacja, rozmowa</p> <p>opowiadanie, pokaz, praca w grupie</p> <p>pogadanka, opowiadanie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi odróżnić koleżeństwo od przyjaźni - rozumie potrzebę i znaczenie przyjaźni w życiu każdego człowieka - wie, jak powinien postępować, aby zyskać czyjąś przyjaźń - potrafi opowiedzieć o swoich zainteresowaniach - umie rozmawiać w grupie o hobby - rozumie potrzebę czytania książek - potrafi opowiedzieć i zainteresować innych swoją ulubioną książką

<p>4. Muszę czy chcę się uczyć?</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie nauki w życiu człowieka - techniki uczenia się <p>5. Jak pokonać trudności w nauce szkolnej?</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka pracą ucznia - organizacja czasu dnia - wewnętrzne i zewnętrzne trudności w nauce <p>6. Chcę poznać siebie</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie uczuć - określanie własnych uczuć <p>7. Jakim jestem uczniem?</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokonywanie trudności w nauce - pomoc koleżeńska - rozwijanie zdolności <p>8. Zachowanie w szkole i poza szkołą</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny negatywnego pozytywnego zachowania - analiza różnych sytuacji 	<p>dyskusja pogadanka</p> <p>ćwiczenia dramowe, pogadanka</p> <p>pogadanka z elementami dyskusji</p> <p>drama, rozmowa, burza mózgów</p> <p>obserwacja uczniów i udzielanie informacji zwrotnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę uczenia się - rozumie znaczenie słów <i>muszę</i> i <i>chcę</i> - zna techniki uczenia się - zna sposoby zapobiegania i pokonywania trudności w nauce <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi rozróżnić wewnętrzne i zewnętrzne trudności w nauce - potrafi wyrażać uczucia, - potrafi określić uczucia do siebie samego - potrafi dokonać samooceny - wie, które przedmioty sprawiają mu trudność - pomaga kolegom w nauce - rozwija swoje zdolności poprzez udział w kołach zainteresowań, samodokształcanie - rozumie przyczyny pozytywnego i negatywnego zachowania - potrafi spojrzeć na swoje zachowanie w różnych sytuacjach
<p>Z życia środowiska: życie w rodzinie</p> <p>1. Rodzina – praca i obowiązki jej członków</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca rodziców uczniów - odpowiedzialność w rodzinie - obowiązki członków rodziny <p>2. Święta Bożego Narodzenia w moim domu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wigilia i tradycje bożonarodzeniowe w moim domu - życzenia świąteczne 	<p>opowiadanie, elementy dramy, pogadanka</p> <p>opowiadanie, kartki świąteczne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o pracy rodziców - rozumie znaczenie odpowiedzialności rodziców i dzieci za szczęście rodzinne - potrafi złożyć życzenia świąteczne, - zna zwyczaje w swojej rodzinie

<p>3. W jaki sposób pamiętamy o naszych zmarłych?</p> <ul style="list-style-type: none"> - szacunek i pamięć o zmarłych - troska o miejsce pamięci <p>Z życia środowiska: moja szkoła, miasto, region, kraj.</p> <p>1. Znaczenie uroczystości w życiu społeczności uczniowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzaje uroczystości i ich wychowawcze znaczenie - udział uczniów w akademiach i apelach, imprezach klasowych - sposób zachowania uczniów <p>2. Patron naszej szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie sylwetki patrona szkoły i jego dzieł literackich <p>3. Znam swoje miasto i region</p> <ul style="list-style-type: none"> - historia miasta i regionu - rola kultury w życiu człowieka 	<p>pogadanka, wyjście pod pomnik</p> <p>pogadanka, książki, albumy, filmy, kronika szkoły, udział w uroczystościach szkolnych i klasowych (andrzejki, mikołajki, itp.)</p> <p>pogadanka, udział w Festiwalu Słowa, Obrazu i Filmu, konkursy szkolne</p> <p>wycieczki, lekcje muzealne, mapy, przewodniki, wyjścia do kina i teatru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że należy okazać szacunek zmarłym i pamiętać o miejscach pochówku <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna uroczystości szkolne i uczestniczy w nich - potrafi stosownie do uroczystości ubrać się i zachować - bierze udział w życiu klasy - zna sylwetkę patrona szkoły i jego dzieła, - uczestniczy w uroczystościach szkolnych związanych z e świętem patrona szkoły - Makuszyniada. - dostrzega dorobek kulturowy i ekonomiczny ludności w mieście i regionie - uczestniczy w życiu kulturalnym Lublina
<p>Higiena życia</p> <p>1. Przyczyny i skutki nałogów</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie nałogu - przyczyny uzależnień w młodym wieku i konsekwencje zdrowotne w przyszłości 	<p>analiza przykładów, filmy, plansze, broszury</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie co to nałóg - zna przyczyny i skutki nałogów - wie, jaki wpływ mają nałogi na zdrowie człowieka

<p>2. Higiena mojego ciała i umysłu</p> <ul style="list-style-type: none"> - samopoczucie, zmęczenie, wypoczynek - pojęcie higieny - skutki braku higieny ciała i umysłu 	<p>drama, pogadanka, artykuły prasowe, plansze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić swoje samopoczucie - rozumie potrzebę troski o higienę ciała i umysłu - wie, że należy dbać o własne zdrowie
<p>3. Jak organizować czas wolny?</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego 	<p>pogadanka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi opowiedzieć, jak spędza czas wolny - wie, jak zaplanować czas wolny
<p>4. Jak pomóc w niebezpieczeństwie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - co to jest niebezpieczeństwo, niebezpieczna sytuacja? - niebezpieczne sytuacje w życiu uczniów, decyzje i skutki 	<p>drama, pogadanka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić niebezpieczną sytuację - dostrzega skutki niebezpiecznych sytuacji - wie, że w każdej sytuacji wybór należy do niego
<p>5. Niebezpieczeństwa grożące dzieciom</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak można uniknąć niebezpiecznych sytuacji? 	<p>artykuły prasowe, pogadanka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić i podać przykłady niebezpiecznych sytuacji - potrafi poprawnie zachować się w różnych sytuacjach
<p>Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie rodzicom różnic w zachowaniu dziecka: grupa rówieśników, warunki domowe - wskazanie na pomocniczą funkcję szkoły w wychowaniu dziecka 	<p>zebrania z rodzicami, konsultacje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - integracja rodziców, uczniów i nauczycieli

VIII. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASIE VI

Zadania wychowawcze	Formy realizacji	Efekty działań wychowawczych
<p>Współzycie w społeczności klasowej</p> <p>1. Wybór samorządu klasowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadania samorządu klasowego - prawa i obowiązki ucznia <p>2. Jak być dobrym zespołem?</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura zachowania w grupie - zasady funkcjonowania zespołów - zasady koleżeństwa 	<p>prezentacja kolegów, samoocena, dyskusja, Kodeks Ucznia</p> <p>pogadanka z elementami dyskusji, drama</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zaprezentować i uzasadnić wybór koleżanki lub kolegi na kandydata do samorządu - zna swoje prawa i obowiązki - wie, jak może i powinien funkcjonować w grupie - rozumie potrzebę dobrego zachowania w grupie - zna zasady koleżeństwa
<p>Jak kształtować własną osobowość?</p> <p>1. Nasze uczucia</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizowanie uczuć pozytywnych i negatywnych - poszanowanie uczucia miłości <p>2. Chcę poznać siebie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój psychofizyczny uczniów - radzenie sobie z negatywnymi emocjami <p>3. Kultura języka, stroju, zachowania</p> <ul style="list-style-type: none"> - cechy człowieka kulturalnego - poprawne zachowanie w określonych miejscach - savoir- vivre <p>4. Odpowiadam za swoje zachowanie i postępy w nauce</p> <ul style="list-style-type: none"> - kryteria oceny zachowania - sukcesy moje i klasy - pomoc koleżeńska 	<p>pogadanka, drama</p> <p>rozmowa nauczająca, ilustracje</p> <p>pokaz, drama, pogadanka</p> <p>samoocena, dyskusja</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić uczucia i emocje pozytywne i negatywne - potrafi kontrolować i oceniać swoje myśli, słowa i czyny - umie obserwować swoje uczucia i emocje - chce poznać własny rozwój psychofizyczny - potrafi kulturalnie zachować się w określonych miejscach i sytuacjach - potrafi dokonać samooceny - wie, które przedmioty sprawiają mu trudność - pomaga kolegom w nauce - rozwija swoje zdolności poprzez udział w kołach zainteresowań, samodokształcanie

<p>5. Książka, którą warto przeczytać</p> <ul style="list-style-type: none"> - promocja książek - wskazanie na książki wartościowe - rodzaje książek <p>6. Telewizja i film w moim życiu</p> <ul style="list-style-type: none"> - telewizja a zainteresowania - wartość telewizji 	<p>prezentacja, pokaz, opowiadanie</p> <p>test, rozmowa nauczająca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wartość książki - rozumie potrzebę rozwoju intelektualnego - potrafi selekcjonować wiadomości <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega dodatnie i ujemne oddziaływanie telewizji
<p>Z życia środowiska: życie w rodzinie.</p> <p>1. Moje prawa i obowiązki w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawa dziecka - analiza sytuacji różnych problemów rodzinnych <p>2. Rodzice i ich obowiązki</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązki rodziców wobec dzieci - obowiązki dzieci wobec rodziców i rodzeństwa - różne sytuacje rodzinne <p>3. Praca zawodowa naszych rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca i bezrobocie - zawód wyuczony i zawód wykonywany - wybór zawodu a predyspozycje <p>Z życia środowiska: moja szkoła, miasto, region, kraj.</p> <p>1. Znaczenie uroczystości w życiu społeczności uczniowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzaje uroczystości i ich wychowawcze znaczenie - udział uczniów w akademiach i apelach, imprezach klasowych - sposób zachowania uczniów 	<p>elementy dyskusji</p> <p>drama, pogadanka, rozmowa nauczająca</p> <p>pogadanka, książki, albumy, filmy, kronika szkoły, udział w uroczystościach szkolnych i klasowych (andrzejki, mikołajki, itp.)</p> <p>pogadanka, udział w Festiwalu Słowa, Obrazu i Filmu, konkursy szkolne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić swoją rolę w rodzinie - zna swoje prawa i obowiązki w rodzinie <ul style="list-style-type: none"> - wie, jak rozmawiać z rodzicami o uczuciach - zna prawa i obowiązki rodziców i swoje w rodzinie - rozumie, na czym polega odpowiedzialność w życiu człowieka <ul style="list-style-type: none"> - potrafi opowiedzieć o pracy swoich rodziców - wie, co znaczy zawód wyuczony i zawód wykonywany - dostrzega wartość pracy <ul style="list-style-type: none"> - zna uroczystości szkolne i uczestniczy w nich - potrafi stosownie do uroczystości ubrać się i zachować - bierze udział w życiu klasy

<p>2. Patron naszej szkoły - poznanie sylwetki patrona szkoły i jego dzieł literackich</p>	<p>wycieczki, lekcje muzealne, mapy, przewodniki, wyjścia do kina i teatru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna sylwetkę patrona szkoły i jego dzieła, - uczestniczy w uroczystościach szkolnych związanych ze świętem patrona szkoły - Makuszyńsiada
<p>3. Znam swoje miasto i region</p> <ul style="list-style-type: none"> - historia miasta i regionu - rola kultury w życiu człowieka 	<p>turniej wiedzy o przyrodzie, pogadanka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega dorobek kulturowy i ekonomiczny ludzi w mieście i regionie - uczestniczy w życiu kulturalnym Lublina
<p>4. W trosce o własne środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie parków narodowych - obowiązek troszczenia się o własne środowisko naturalne 	<p>praca z mapą, pogadanka, ilustracje, artykuły prasowe</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zadbać o własne środowisko - rozumie, że troska o środowisko jest obowiązkiem każdego człowieka
<p>5. Jak zapewnić światu pokój?</p> <ul style="list-style-type: none"> - konflikty zbrojne i ich skutki - sposoby działań w celu zapewnienia pokoju na świecie - znaczenie tożsamości narodowej - wzór osobowy Europejczyka - normy społeczne - znaczenie Unii Europejskiej 	<p>pogadanka z elementami dyskusji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega zgubne skutki konfliktów politycznych zbrojnych - dostrzega potrzebę działań ludzi na rzecz pokoju - określa związki łączące go ze społecznością lokalną, narodową, europejską - charakteryzuje wzór osobowy Europejczyka - zna i rozumie pojęcie Unii Europejskiej

<p style="text-align: center;">Higiena życia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie ostrożności w drodze do i ze szkoły <ul style="list-style-type: none"> - droga ucznia do i ze szkoły - zachowanie na drodze - znaczenie znaków ostrzegawczych 2. Sport to zdrowie <ul style="list-style-type: none"> - dyscypliny sportu uprawiane przez uczniów - znaczenie sportu dla zdrowia człowieka - bezpieczeństwo a uprawiany sport 3. Czy wiesz, co jesz? <ul style="list-style-type: none"> - jakość, ilość i estetyka posiłków - codzienna dieta - dieta a ekologia 4. Dlaczego nałogi są szkodliwe? <ul style="list-style-type: none"> - nałogi i złe nawyki - fazy uzależnień 5. Dlaczego łatwiej żyć z planem dnia? <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowania uczniów - plan dnia i plan tygodnia - wymagania wobec siebie 	<p>pogadanka, pokaz</p> <p>drama, pogadanka</p> <p>pogadanka z elementami dyskusji</p> <p>artykuły prasowe, plakaty, prezentacje, rozmowa</p> <p>pogadanka, notatki i wnioski</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zachować ostrożność na drogach, ulicach - zna podstawowe znaki ostrzegawcze - rozumie znaczenie uprawiania sportu dla zdrowia - zna zasady bezpieczeństwa podczas uprawiania sportu - wie, jak należy prawidłowo się odżywiać - potrafi estetycznie spożywać posiłki - rozumie zgubne dla zdrowia skutki nałogów - wie, że łatwiej żyć z planem dnia - potrafi zaplanować swoje czynności dnia i tygodnia
<p style="text-align: center;">Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły</p> <p>Wskazanie na pomocną funkcję szkoły w wychowaniu dziecka. Uświadomienie różnic w zachowaniu dziecka w szkole, w grupie rówieśniczej i w domu. Uświadomienie roli profilaktyki w wychowaniu dziecka.</p>	<p>zebrania z rodzicami, konsultacje, realizacja programu profilaktycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - integracja rodziców, nauczycieli i uczniów

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Szkoła realizuje cele wychowawcze wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Ustawy o systemie oświaty, podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz Statutu Szkoły Podstawowej nr 34 im. K.Makuszyńskiego w Lublinie.